

C.O. ROSENIUS
ROMERBREVETS
BUDSKAP

Rom 4, 16-17

16 og 17: Derfor fikk han løftet ved tro, for at det kunne være av nåde, slik at løftet kunne stå fast for hele ætten, ikke bare for dem som har loven, men også for dem som har Abrahams tro. Han er jo far til oss alle, slik det står skrevet: Til far for mange folkeslag har jeg satt deg. Han er vår far i Guds øyne - den Gud som han trodde på, han som gjør de døde levende og kaller på det som ikke er til, som om det var til.

Nå har altså Paulus i det trettende verset vist at løftet om arven ikke ble gitt Abraham på grunn av noen rettferdighet etter loven, men som en rettferdighet av tro. Deretter har han i versene 14 og 15 vist at det ikke kunne oppnås gjennom loven. Så tar han nå for seg å vise hvorfor Herren Gud har gjort troen til frelsens vei. Han sier:

Derfor fikk han løftet ved tro, for at det kunne være av nåde. Legg nøye merke til disse ordene! De kaster et mektig lys over hele Guds råd til frelse. Paulus sier her at det evige livs arv ikke kan vinnes gjennom noen som helst vår lydighet eller rettferdighet overfor loven, men bare kan mottas ved troen. Og grunnen til dette er at det skulle gis av bare nåde. Her ser du hemmeligheten i dette underlige forhold som hele verden stiller seg spørrende til, og støter seg på. Dette at Skriften er full av dette lille ordet "tro", og hele veien knytter menneskenes frelse til troen. Over alt finnes disse uttrykkene: f. eks. "ved troen", "av tro", "hvis du tror", "han trodde", "tro", osv.

Hemmeligheten er: "for at det kunne være av nåde". Menneskene var ved syndefallet så fortapt, at de kunne ikke frelses på noen som helst annen måte enn gjennom en total og uforskyldt nåde. Herren Gud ville forherlige sin nåde, og på nytt gi det evige livet like uforskyldt som han en gang hadde skapt menneskene til evig liv (se Ef 1: 5-12). Men da må den store nådegaven også mottas på en slik måte at ikke menneskene kunne finne noe hos dem selv som fortjente dette, men måtte gi Gud hele æren i alt. Dette skjer bare ved troen.

Å tro er å fraskrive seg selv all verdighet og fortjeneste,

og all mulighet for selv å kunne bidra med noe som helst til sin frelse.

Det er som et lite avmektig barn, bare å la nåden strømme mot meg og innta meg som nåde. Derfor må det skje ved tro.

Det var ingen annen vei enn ved tro, at frelsen kunne komme til oss som nåde. Hvis den hadde blitt gitt på grunn av noe vi hadde utrettet, eller i alle fall til en viss grad gjort avhengig av noe hos oss, om enn bare så lite som en rett tanke, så hadde det ikke vært av nåde. Det er jo dette Paulus sier i Rom 11: 6: "Er det av nåde, da er det ikke mer av gjerninger. Ellers blir nåden ikke lenger nåde". (i COR's

og i gamle norske bibler fortsetter dette bibelverset slik: "Men er det av gjerninger, så er det ikke lenger av nåde. Ellers blir gjerningen ikke lenger gjerning". Slik settes "av nåde", og "av gjerninger" opp mot hverandre). Men allerede tidligere i brevet har Paulus vist at vi "blir rettferdiggjort uforskyldt", eller for intet, som en gave, "av Guds nåde". Og så fortsetter han også i det følgende å vise hvorfor det måtte skje gjennom troen, forat det skal være bare av nåde.

Slik at løftet kunne stå fast for hele ætten. Dette var den andre nådige hensikt som gjorde at løftet om det evige liv var grunnet bare på nåde, og skulle mottas bare ved troen: (sv: For at løftet kunne stå fast for hele hans ætt). Det vil si at ikke en eneste skrøpelig synder skulle behøve å bli utelukket fra det evige livs arv. Gud har selv hatt omsorg for å gjøre nådens gave sikker og urokkelig for hvert eneste menneske. Og nettopp derfor har han grunnet den på sin egen frie og mektige nåde gjennom Kristus - som ikke endres eller vakler slik som vår skrøpelige fromhet. "Gud angreir ikke sine nådegaver og sitt kall", og han sier: "Mitt råd skal bli fullbyrdet, og alt det jeg vil, det gjør jeg" (Jes 46: 10). Melanchthon utlegger vårt bibelvers slik: "Det er som om apostelen har villet si: Hvis vår frelse og rettferdighet skulle vært avhengig av hvor gode og fromme vi var, så ville Guds løfter aldri gitt oss noen visshet eller nytte. For vi ville aldri føle oss overbevist om når vi var gode og fromme nok. Og dette forstår troende hjerter så godt at de ikke, om de ble tilbudt tusen verdener, ville ønske at saligheten skulle bero på noe hos oss".

Hadde frelsen vært grunnet på noe vi kunne bidra med, eller hadde troen vært noe som helst annet enn bare det at jeg får ta imot Guds nådebudskap og leve livet på det, da hadde nåden ikke vært nåde. Det må være utelukkende og ren nåde som gjør oss salige, - ellers er vi forlapt. Derfor må nåden forbli bare nåde, og tro få være bare tro. Nåden få være den barmhjertighet som "rettferdiggjør den ugudelige" bare for Kristi skyld, og troen bare få være dette at jeg får leve med tillit på denne nåden. Det er da også den eneste måte en fattig synder kan bli sikker på sin frelse. Bare slik kan "løftet stå fast for hele ætten".

Ikke bare for dem som har loven, men også for dem som har Abrahams tro. Han er jo far til oss alle. Les det slik som det også menes: "Ikke bare for dem (nemlig ætten) som er av loven" - dvs. født og oppdratt under den loviske forfatning, slik som jødene - disse som i v. 9 og 12 kalles "de omskårne" - "men også for dem (ættten) som har Abrahams tro" - altså uansett hvilke folk og religioner de enn måtte komme fra. At man er et sant Abrahams barn, avhenger utelukkende av troen på Kristus.

Og om denne Abraham står det skrevet: "du skal bli far til en mengde folk" - han er jo far til oss alle. I sin helhet lyder løftet slik, i 1Mos 17: 4-5: "Se, jeg slutter min pakt med deg, og du skal bli far til en mengde folk. Ditt navn skal ikke mer være Abram, men ditt navn skal være Abraham, for jeg gjør deg til far for en mengde folk" (Abram betyr "min Far er stor". Abraham danner på hebraisk et ordspill med "en mengde folk"). Ifølge Paulus' utlegging over dette løftet, betyr det at Abraham skulle få en stor mengde åndelige barn, og et tallrikt naturlig avkom. Den tolkningen* Paulus gir her av dette løftet fra Herren, er en nøkkel til alt det Skriften inneholder om dette emnet. Det viser at Abraham

skulle få en tosidig ætt, og at løftet hadde en dobbel mening. I begge meningene er løftet også konkret oppfylt.

[* Denne tolkningen grunner seg ikke på det en kaller akkommodasjon, eller en tillemping, men er en sann tolkning av Guds egentlige mening med løftet, uavhengig av om Abraham forstod dette, eller ei.]

Det var egentlig tre løfter Gud gav Abraham, og hvert av dem har sin doble oppfyllelse. Først løftet om en tallrik ætt, den naturlige og den åndelige. For det andre at i Abrahams ætt skulle alle jordens slekter bli velsignet, nemlig gjennom Kristus og via jødefolket, Guds vitner overfor alle mennesker. For det tredje om et fedreland, det jordiske og det himmelske. Denne Paulus' tolkning gir oss det rette bibelske grunnlag for å se begge disse sidene i Guds løfter til Abraham.

Han er vår far i Guds øyne - den Gud som han trodde på. Disse ordene: "i Guds øyne - den Gud som han trodde på" hører ikke inn under det som er sagt om løftet, men er apostelens ord. Meningen ser ut til å være denne: Gud hadde sagt: "Du skal bli en far" osv. På det tidspunkt var det ikke noe som kunne tyde på at dette kunne skje. Abraham var jo barnløs. Det syntes tvertimot svært usannsynlig at Abraham skulle bli far til mange folk. Men uansett dette, så har det vært en urokkelig sannhet hos Gud, i Guds øyne - den Gud som han trodde på. Denne meningen stemmer også svært godt med det som videre tilføyes om Gud.

Han som gjør de døde levende og kaller på det som ikke er til, som om det var til. La oss se nærmere på ordvalget. "Han som gjør de døde levende", hva kan det bety? Har det bare den alminnelige og bokstavelige betydningen, at Gud skal vekke opp de døde til livet? Eller sikter det til det som sies i v. 19 om Abrahams "utlevde legeme" og Saras "utdødde morsliv", som det nå likevel skulle komme så stor en ætt fra? Eller sikter det til Abrahams tro da han ofret Isak, "han tenkte at Gud også er mektig til å oppvekke fra de døde" (Heb 11: 19)? Den første meningen er helt sikkert riktig. Men det dekker jo samtidig også de andre eksemplene og alle andre trosprøver. Abraham trodde på en allmektig Gud. Og den som tror på en Gud som kan vekke opp døde, han kan da videre i livet også tro at Gud kan gjøre alt det han noen gang kommer til å uttale. Hvis Gud oppvekker døde, hvorfor skulle han da ikke kunne gjøre den gamle Abraham og den ufruktbare Sara til foreldre for en tallrik ætt? Skulle det da være noen grunn for Abraham til å tvile på at Gud kunne oppfylle sitt løfte om en tallrik ætt gjennom Isak, om han så nå skulle ofret ham og brenne ham til aske? Gud kunne jo oppvekke ham! En slik tro er det Abraham har hatt.

"Gud gjør de døde levende og kaller på det som ikke er til, som om det var til". Dvs. at så snart Gud har besluttet å gjøre noe, så taler han om "det som ikke er til", dvs. det som ennå ikke er skjedd, "som om det var til", dvs. på samme måte som om det allerede var skjedd. På denne måten var det han talte til Abraham om det som ennå ikke var til, og gir ham nå straks navnet Abraham (far til en

mengde folk), for han sier: "du skal bli far til en mengde folk". I Guds øyne var Abraham allerede det som var sagt i løftet.

Dette er et herlig skriftsted, fullt av lærdom og styrke for vår svake tro. Det er på denne måten vi alle må lære å tro og tenke om Gud. Da blir vi rette Abrahamitter. Han som med sitt ord skapte himmel og jord og "bød at lys skulle skinne fram i mørket" (2Kor 4: 6), han er også mektig nok til å gjøre alt av intet, gjøre liv av døde, rettferdighet ut av synden, og løse mennesker og sette dem over i Guds barns herlige frihet, fra en tilstand i trelldom under djevelen. Profeten sier: "Løft øynene mot det høye og se: Hvem har skapt alt dette? Han er den som fører deres hær ut i fastsatt tall, og som kaller dem alle ved navn. På grunn av hans veldige kraft og hans mektige styrke savnes ikke én" (Jes 40: 26). Likesom Gud nevner himmelens stjerner, som han har skapt, ved navn, slik kaller han også ved navn alle Abrahams barn, som skulle bli mange som himmelens stjerner, hver eneste én ved sitt navn, - før noen av dem ennå er født (konf. Sal 139: 16: "Da jeg bare var et foster, så dine øyne meg. I din bok ble de alle oppskrevet, de dagene som ble fastsatt da ikke én av dem var kommet").

Abraham trodde på Guds allmakt. Og han trodde også det som han ennå ikke så. Ja, han trodde det som til de grader stred mot alt det han selv kunne se eller registrere. Slik må også enhver kristen tro det Herren taler til ham, uansett om det strider mot alt i ham. Det er bare dette som er virkelig tro. Tro på Guds allmakt og trofasthet, at han skal vende alt til det motsatte av hva vi i øyeblikket synes eller opplever. Til fattige kristnes trøst har Luther framholdt Abrahams tro og Abrahams Gud, som "kaller det som ikke er til, som om det var til", slik: "Når de kristne blir trampet ned og halshugget, ser det vel ikke ut som det skal bli noen ære og herlighet, men bare det motsatte. Men Gud sier: Jeg kan gjøre det som ikke er til, som om det er til, så det ut av all mulig bedrøvelse og hjertekval bare blir fryd. Jeg kan si: Du død og grav: bli liv! Helvete: bli himmel og salighet! Gift: bli til det sterkeste legemiddel! Djevel og verden: bli til mer hjelp for mine kristne enn de kjære englene og de fromme helgnene! For jeg både kan og vil plante og skjøtte min vingård, slik at den gjennom alle mulige ulykker og lidelser bare skal bli enda bedre".

Når en anfektet kristen bare kjenner det som om han skulle være totalt overlatt til djevelen, som har overdyngnet hele hans hjerte og tanker, ja hele livet, med bare synd, sorg og elendighet. Da sier fremdeles Gud: Du er hellig, ja du "er jo helt ren", du er mitt tempel. Og når jeg på grunn av mye synd kjenner meg fullstendig fortapt innfor Gud, så sier Gud: Du passer hos meg, du er elsket og dyrebare i mine øyne. Når jeg bare ser døden og forråtnelsen foran meg, da sier Gud: Jeg ser deg foran meg i himmelen, herlig og salig blant mine engler. Han "som gjør de døde levende og kaller på det som ikke er til, som om det var til", han skal også føre og trøste sine troende i disse tider, med slike ord, likeså sikkert som han oppfylte løftene han gav Abraham, slik at hans ætt nå finnes utover hele jorden. Måtte Gud bare gi oss mer av Abrahams tro!

Men du må søke denne dyrebare gaven med ennå større alvor enn det som vanligvis skjer. De som av hjertet begjærer denne gaven, titt og alvorlig ber Gud om den, og flittig studerer Guds ord og

gjerninger, - de kommer til å vokse i troen, og blir sterke og brennende i Ånden. Men de som nøyer seg med det lille de selv synes passer, de forakter Guds dyreste gaver. Hos dem avtar troen, og kan til og med opphøre. De faller fra.